

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยโดยใช้วิธีทดลอง (Experimental Method) แบบมีการตรวจสอบก่อนและหลังการทดลอง (Pretest - Posttest Design) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลของการใช้แบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพโดยการศึกษาด้วยตนเอง และโดยมีครูแนะแนวให้ความช่วยเหลือ ต่อการส่งเสริมพฤติกรรมแสวงหาข้อมูลทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ นักเรียนโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2531 จำนวน 518 คน เป็นนักเรียนหญิง 276 คน เป็นนักเรียนชาย 242 คน จำนวน 12 ห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบสุ่มตามชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งชั้นประชากรตามแผนการเรียนและวิชาชั้นที่โรงเรียนเปิดสอน ได้ตัวอย่างประชากรจำนวน 108 คน แยกเป็นนักเรียนชาย 54 คน และนักเรียนหญิง 54 คน (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ค) ต่อจากนั้นให้นักเรียนทั้งหมดตอบแบบสอบถามพฤติกรรมแสวงหาข้อมูลทางอาชีพในวันและเวลาเดียวกัน นำคะแนนความถี่ของพฤติกรรมมาเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ แล้วสุ่มเข้ากลุ่มเงื่อนไขการทดลอง 3 กลุ่มคือ กลุ่มทดลอง 1 กลุ่มทดลอง 2 และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 36 คน เป็นนักเรียนชาย 18 คน และนักเรียนหญิง 18 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองเพื่อถามวิธีการและ

จำนวนครั้งที่นักเรียนใช้ในการแสวงหาข้อมูลทางอาชีพ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบกำหนดข้อความที่แสดงถึงวิธีการต่าง ๆ ในการแสวงหาข้อมูลทางอาชีพ จำนวน 35 ข้อความ แล้วให้นักเรียนพิจารณาว่า ในช่วงเวลา 3 สัปดาห์ที่ผ่านมาได้กระทำตามข้อความนั้น ๆ หรือไม่ และทำบ่อยครั้งเพียงใด โดยเขียนเครื่องหมาย "✓" ให้ตรงกับช่องที่บอกจำนวนครั้ง ดังตัวอย่างข้างล่างนี้

ข้อความ	จำนวนครั้ง						
	0	1	2	3	4	5	มากกว่า 5 (บอกจำนวนครั้ง)
ในช่วงเวลา 3 สัปดาห์ที่ผ่านมา ข้าพเจ้า...							
1. ปรึกษาหารือเกี่ยวกับการเลือกอาชีพกับบุคคลใกล้ชิดที่บ้าน.....
2. ฟังการบรรยายและซักถามผู้มีความรู้และประสบการณ์เรื่องอาชีพ
3. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันการศึกษาที่สนใจจากเอกสารต่าง ๆ
35.....

การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือชุดนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพที่กล่าวไว้เกี่ยวกับพฤติกรรมทางอาชีพของบุคคลในช่วงอายุต่าง ๆ ตามขั้นพัฒนาการ และมุ่งศึกษาถึงพฤติกรรมสำรวจทางอาชีพ
2. ศึกษางานเขียนเกี่ยวกับข้อมูลทางอาชีพ และการจัดแบ่งประเภทของข้อมูลทางอาชีพ

3. ศึกษาและรวบรวมแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ที่นักเรียนสามารถค้นคว้าหาข้อมูลได้

4. เลือกนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย ปีการศึกษา 2531 จำนวน 5 ห้องเรียน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย แผนการเรียนละ 1 ห้องเรียน

5. ให้นักเรียนที่คัดเลือกไว้ในข้อ 4 ตอบแบบสอบถามเปิดที่ถามถึงวิธีการและแหล่งข้อมูลที่นักเรียนใช้ในการแสวงหาข้อมูลทางอาชีพ

6. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาทฤษฎีและงานเขียนต่าง ๆ ตลอดจนผลที่ได้จากการให้นักเรียนตอบแบบสอบถามเปิด มาพิจารณาสังเคราะห์แบบสอบถามพฤติกรรมแสวงหาข้อมูลทางอาชีพ โดยครอบคลุมถึงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในสังคมไทย ซึ่งในการวิจัยนี้ ได้จำแนกประเภทของพฤติกรรมออกเป็น 7 ประเภท คือ

1. การศึกษาข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์
2. การศึกษาข้อมูลจากป้ายโฆษณา
3. การติดต่อขอข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. การศึกษาข้อมูลจากอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา
5. การศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์ บุคคล ชักถาม
6. การศึกษาข้อมูลจากการศึกษานอกสถานที่
7. การศึกษาข้อมูลจากประสบการณ์การทดลองปฏิบัติงาน

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

หลังจากสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปหาความตรงตามเนื้อหา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญทางจิตวิทยาการปรึกษาและแนะแนวตรวจสอบ จำนวน 7 ท่าน คือ

1. รศ. วัชรวิ ทรัพย์มี อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ดร. จิน แบรี อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. รศ. สุภาพรณ โคตรจรัส อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. รศ. ดร. นวลศิริ เปาโรหิตย์ อาจารย์ประจำแผนกวิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

5. รศ.ดร.พรรณี ช.เจนจิต อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
6. อาจารย์อภา ถนัดช่าง นักวิชาการศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
7. ผศ.นงลักษณ์ ประเสริฐ หัวหน้าฝ่ายแนะแนว โรงเรียนมัธยมสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เมื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาครบทุกท่านแล้ว ผู้วิจัยได้นำผลที่ได้ ตลอดจนคำแนะนำและข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาพิจารณาแก้ไขแบบสอบถามจากฉบับเดิม

การทดลองใช้เครื่องมือ

ก่อนที่จะนำแบบสอบถามชุดนี้ไปใช้ ผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้กับนักเรียนในโรงเรียนสหศึกษาของรัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ใช้ในการทดลอง โดยคัดเลือกมา 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนบางกะปิ และโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย โรงเรียนละ 1 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 45 คน รวม 90 คน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจด้านภาษาและปัญหาในการตอบสำหรับนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของแบบสอบถามก่อนนำไปใช้ในการทดลอง

ขั้นตอนในการดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือ คือ

1. ติดต่อหัวหน้าฝ่ายแนะแนวของทั้ง 2 โรงเรียน เพื่อขออนุญาตนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีนักเรียนชายและนักเรียนหญิงจำนวนใกล้เคียงกัน โรงเรียนละ 1 ห้อง
2. ดำเนินการนำแบบสอบถามไปให้นักเรียนทำในช่วงโมงแนะแนวด้วยตนเอง
3. สุ่มสัมภาษณ์นักเรียนเป็นรายบุคคล ห้องเรียนละ 10 คน เป็นชาย 5 คน หญิง 5 คน รวม 20 คน เป็นชาย 10 คน หญิง 10 คน เพื่อถามความเข้าใจในข้อความที่เป็นคำชี้แจงคำสั่งที่ระบุไว้ ตลอดจนความเข้าใจในความหมายของข้อความที่แสดงถึงการแสวงหาข้อมูลทางอาชีพในแต่ละข้อ
4. นำสิ่งที่ได้และปัญหาที่พบจากการตรวจแบบสอบถามทุกฉบับ และจากการสัมภาษณ์ มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามอีกครั้ง

การนำเครื่องมือไปใช้

ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงแก้ไขภายหลังจากตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและจากการทดลองใช้ ไปใช้ในการวิจัย โดยก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มตอบแบบสอบถาม เพื่อหาพื้นฐานของพฤติกรรมแสวงหาข้อมูลทางอาชีพและเมื่อเสร็จสิ้นการทดลองเป็นเวลา 3 สัปดาห์ ให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ตอบแบบสอบถามฉบับเดียวกันนี้อีกครั้งหนึ่ง

การให้คะแนน

การให้คะแนนแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ

1. คะแนนความถี่ของพฤติกรรมแสวงหาข้อมูลทางอาชีพ โดยคิดจากจำนวนครั้งที่หมดที่นักเรียนใช้ในการแสวงหาข้อมูลทางอาชีพในทุก ๆ วิธีการ
2. คะแนนความหลากหลายของพฤติกรรมแสวงหาข้อมูลทางอาชีพ โดยจำแนกเป็น 2 ด้าน คือ

2.1 จำนวนวิธีการที่ใช้ในการแสวงหาข้อมูลทางอาชีพ

2.2 ประเภทของพฤติกรรมที่ใช้ในการแสวงหาข้อมูลทางอาชีพ

ตัวอย่างเช่น ลัดดาแสวงหาข้อมูลทางอาชีพโดยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

- ศึกษาเกี่ยวกับสถาบันการศึกษาที่สนใจจากเอกสารต่าง ๆ 4 ครั้ง
- สัมภาษณ์ ชักถามบุคคลในอาชีพต่าง ๆ 3 ครั้ง
- สัมภาษณ์ครู - อาจารย์ที่สอนวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับวิชาชีพนั้น 2 ครั้ง

ลัดดาจะได้คะแนนดังนี้

1. คะแนนความถี่ของพฤติกรรม เป็น 9
2. คะแนนความหลากหลายของพฤติกรรม
 - ด้านวิธีการที่ใช้ เป็น 3
 - ด้านประเภทของพฤติกรรม เป็น 2

ข้อคำถามต่าง ๆ จำแนกตามประเภทของพฤติกรรม

ประเภทที่ 1 การศึกษาข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์

- ข้อ 3 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันการศึกษาที่สนใจจากเอกสารต่าง ๆ เช่น หนังสือ วารสาร จุลสาร เป็นต้น
- ข้อ 5 อ่านชีวประวัติของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ
- ข้อ 13 อ่านข่าวการรับสมัครงานจากหนังสือพิมพ์ หรือเอกสารของกรมแรงงาน
- ข้อ 14 ศึกษาข้อมูลของอาชีพที่สนใจจากเอกสารประเภทต่าง ๆ
- ข้อ 22 อ่านเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพที่สนใจ เช่น หลักสูตรฝึกอบรม มัคคุเทศก์ งานช่าง การเสริมสวย เป็นต้น
- ข้อ 23 อ่านคู่มือแนะแนวต่าง ๆ เพื่อช่วยในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพในอนาคต
- ข้อ 28 ศึกษาเทคนิควิธีสร้างความสำเร็จในการศึกษาและอาชีพจากเอกสารต่าง ๆ

ประเภทที่ 2 การศึกษาข้อมูลจากป้ายโฆษณา

- ข้อ 6 อ่านข่าวสารเกี่ยวกับตลาดแรงงาน การรับสมัครงานจากป้ายประกาศของฝ่ายแนะแนว
- ข้อ 17 อ่านข่าวการรับสมัครงานจากป้ายประกาศตามสถานที่ต่าง ๆ ภายนอกโรงเรียน
- ข้อ 25 อ่านป้ายแนะนำการศึกษาต่อและอาชีพของฝ่ายแนะแนว
- ข้อ 31 ชมป้ายนิทรรศการแนะนำการศึกษาต่อและอาชีพที่จัดขึ้นตามสถานที่ต่าง ๆ
- ข้อ 33 อ่านป้ายประชาสัมพันธ์สถาบันการศึกษาตามสถานที่ต่าง ๆ

ประเภทที่ 3 การติดต่อขอข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ข้อ 7 ติดต่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่สนใจจากสถานที่ต่าง ๆ
- ข้อ 16 ติดต่อสอบถามไปยังสถาบันการศึกษาที่สนใจเพื่อขอข้อมูลของสถาบันการศึกษานั้น
- ข้อ 26 ติดต่อสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ประเภทที่ 4 การศึกษาข้อมูลจากอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา

- ข้อ 4 ชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาและอาชีพ
- ข้อ 15 ฟังรายการแนะนำการศึกษาและอาชีพทางวิทยุกระจายเสียง
- ข้อ 27 ฟังเทปบันทึกเสียงแนะนำการศึกษาและอาชีพ
- ข้อ 32 ชมเทปโทรทัศน์ (วิดีโอ) เกี่ยวกับอาชีพหรือสถาบันการศึกษาที่สนใจ

ข้อ 34 ชมสไลด์เกี่ยวกับอาชีพหรือสถาบันการศึกษาที่สนใจ

ประเภทที่ 5 การศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์ บุคคล ชักถาม

- ข้อ 1 ปรึกษาหารือเกี่ยวกับการเลือกอาชีพกับบุคคลใกล้ชิดที่บ้าน เช่น พ่อ แม่ ญาติพี่น้อง
- ข้อ 2 ฟังการบรรยายและชักถามผู้มีความรู้และประสบการณ์เรื่องอาชีพ
- ข้อ 9 สัมภาษณ์ชักถามบุคคลในอาชีพต่าง ๆ
- ข้อ 11 ปรึกษากับอาจารย์แนะแนวเกี่ยวกับการวางแผนทางการศึกษาและอาชีพ
- ข้อ 12 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันการศึกษาที่สนใจจากนิสิตนักศึกษาของสถาบันนั้น
- ข้อ 19 แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องการศึกษาต่อและอาชีพกับเพื่อน ๆ
- ข้อ 21 สัมภาษณ์ครู - อาจารย์ที่สอนวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับวิชาชีพนั้น
- ข้อ 30 ปรึกษากับเพื่อนรุ่นพี่ที่กำลังเรียนในสาขาวิชาชีพที่สนใจ
- ข้อ 35 ปรึกษาหารือเรื่องการศึกษาและอาชีพกับอาจารย์ประจำชั้นหรืออาจารย์อื่น ๆ

ประเภทที่ 6 การศึกษาข้อมูลจากการศึกษานอกสถานที่

- ข้อ 8 ไปเยี่ยมชมสถาบันศึกษาที่สนใจ เช่น วิทยาลัยอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัย ทั้งของรัฐบาลและเอกชน
- ข้อ 18 ไปเยี่ยมชมสถานที่ทำงานประเภทที่สนใจ เช่น ธนาคาร โรงพยาบาล โรงงาน เป็นต้น
- ข้อ 24 ไปเยี่ยมชมสถานฝึกอบรมวิชาชีพที่สนใจทั้งของรัฐและเอกชน เช่น สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน โรงเรียนเสริมสวย เป็นต้น

ประเภทที่ 7 การศึกษาข้อมูลจากประสบการณ์การทดลองปฏิบัติงาน

- ข้อ 10 สังเกตการทำงานของคุณคนในอาชีพที่สนใจ
- ข้อ 20 ช่วยผู้ปกครอง ญาติพี่น้อง หรือบุคคลที่รู้จักทำงานที่สนใจ
- ข้อ 29 ฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ที่เป็นพื้นฐานในการทำงานที่สนใจ เช่น พิมพ์ดีด ฝึกภาษา ฝึกใช้เครื่องมือทางงานช่าง เป็นต้น

การดำเนินการทดลอง

การดำเนินการทดลอง แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนการทดลอง

ก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ ให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 108 คน ตอบแบบสอบถามพฤติกรรมแสวงหาข้อมูลทางอาชีพในวันและเวลาเดียวกันเพื่อหาพื้นฐานของพฤติกรรมแสวงหาข้อมูลทางอาชีพ หลังจากนั้นนำคะแนนความถี่ของพฤติกรรมของนักเรียนทุกคนมาเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ แล้วสุ่มเข้ากลุ่มเงื่อนไขการทดลอง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง 1 กลุ่มทดลอง 2 และกลุ่มควบคุม

ขั้นตอนการทดลอง ดำเนินการทดลองตามเงื่อนไขดังนี้

เงื่อนไข	การดำเนินการ
กลุ่มทดลอง 1	นักเรียนทำแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพโดยการศึกษาด้วยตนเอง
กลุ่มทดลอง 2	นักเรียนทำแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ โดยมีครูแนะแนวให้ความช่วยเหลือ
กลุ่มควบคุม	นักเรียนเรียนตามปกติ โดยไม่มีการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในชั้นเรียน และไม่ได้ทำแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ

ขั้นหลังการทดลอง

ภายหลังเสร็จสิ้นการดำเนินการทดลองตามเงื่อนไขที่วางไว้ ได้เว้นช่วงเวลาไป 3 สัปดาห์ โดยในช่วงเวลานี้มีการจัดสภาพการณ์และบริการต่าง ๆ ด้านแนะแนวการศึกษาและอาชีพเพื่อเอื้อต่อการแสวงหาข้อมูลทางอาชีพของนักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเมื่อครบ 3 สัปดาห์ตามเวลาที่กำหนดไว้ให้นักเรียนในกลุ่มเงื่อนไขการทดลองทั้ง 3 กลุ่ม ตอบแบบสอบถามพฤติกรรมแสวงหาข้อมูลทางอาชีพ ซึ่งเป็นฉบับเดียวกับที่ให้นักเรียนตอบก่อนการทดลองอีกครั้งหนึ่ง ในวันและเวลาเดียวกัน

ตารางแสดงขั้นตอนการดำเนินการในกลุ่มเงื่อนไขทั้ง 3 กลุ่ม

	กลุ่มทดลอง 1	กลุ่มทดลอง 2	กลุ่มควบคุม
ขั้นก่อนการทดลอง	Pre - test (9 สิงหาคม 2531)		
ขั้นดำเนินการทดลอง (7 วัน)	<p>วันแรก</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์และประโยชน์ของแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ - มอบแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ ซึ่งประกอบด้วยสมุดประเมินและสำรวจตนเอง คู่มือค้นหาอาชีพ คำอธิบายการตรวจคะแนนและการแปลความหมาย และคำแนะนำขั้นตอนต่อไปที่พึงปฏิบัติ เพื่อให้ได้ข้อมูลมากขึ้นสำหรับใช้ในการตัดสินใจทางอาชีพ - กำหนดวันให้นักเรียนกลับมารายงานผลที่ได้จากแบบสำรวจ 	<p>ครั้งที่ 1 (คาบที่ 1 เวลา 50 นาที)</p> <p>ดำเนินการจัดกิจกรรมแนะแนวในห้องเรียนโดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้นักเรียนเรียนรู้ทฤษฎีเลือกอาชีพของฮอลแลนด์โดยสังเขป - ให้นักเรียนใช้คู่มือในการค้นหาอาชีพเป็น 	นักเรียนเรียนตามปกติ โดยไม่มีการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในชั้นเรียน
ระยะที่ 1			
ระยะที่ 2	นักเรียนศึกษาและดำเนินการด้วยตนเอง	<p>ครั้งที่ 2 (คาบที่ 2 เวลา 50 นาที)</p> <p>ดำเนินการจัดกิจกรรมแนะแนวในห้องเรียนโดยมีวัตถุประสงค์ให้นักเรียนได้สำรวจตนเองด้านอาชีพโดยใช้แบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ</p>	นักเรียนเรียนตามปกติ โดยไม่มีการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในชั้นเรียน
ระยะที่ 3	<p>วันสุดท้าย</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนกลับมารายงานผลที่ได้จากแบบสำรวจกับครูแนะแนว - มอบเอกสารบอกแหล่งข้อมูลและรายการทางอาชีพที่นักเรียนสามารถศึกษา ค้นคว้าตามที่ต้องการได้ 	<p>ครั้งที่ 3 (คาบที่ 3 เวลา 50 นาที)</p> <p>ดำเนินการจัดกิจกรรมแนะแนวในห้องเรียนโดยมีวัตถุประสงค์ให้นักเรียนเข้าใจทฤษฎีอาชีพที่ได้แปลความหมายได้ และรู้ขั้นตอนที่พึงปฏิบัติต่อไปเพื่อให้ได้ข้อมูลมากขึ้นสำหรับใช้ในการตัดสินใจทางอาชีพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - มอบเอกสารบอกแหล่งข้อมูลและรายการทางอาชีพที่นักเรียนสามารถศึกษา ค้นคว้าตามที่ต้องการได้ 	นักเรียนเรียนตามปกติ โดยไม่มีการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในชั้นเรียน
ขั้นหลังการทดลอง	<p>ในช่วงเวลาภายหลังเสร็จสิ้นการทดลอง 3 สัปดาห์ ในช่วงเวลานี้จัดสภาพการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการแสวงหาข้อมูลทางอาชีพ</p> <p>Post-test (14 กันยายน 2531)</p>		

การจัดสภาพการณ์ที่เอื้อต่อการแสวงหาข้อมูลทางอาชีพ

ในการทดลองนี้ เพื่อจัดตัวแปรแทรกซ้อนจากสิ่งแปลกใหม่ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาทำการทดลอง ผู้วิจัยจึงได้ร่วมมือกับฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนในการจัดสภาพการณ์ และบริการต่าง ๆ ของฝ่ายแนะแนวตามปกติ ตั้งแต่เริ่มเปิดเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2531 ต่อเนื่องไปจนเสร็จสิ้นการทดลองรวมเวลาประมาณ 3 เดือน

บริการต่าง ๆ ของฝ่ายแนะแนวด้านการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มีดังต่อไปนี้

1. จัดห้องสมุดแนะแนว และให้บริการด้านต่าง ๆ ดังนี้
 - ให้บริการเอกสารแนะแนวประเภทต่าง ๆ เพื่อการศึกษาค้นคว้า เช่น หนังสือ วารสาร จุลสาร หนังสือพิมพ์ แผ่นแนะนำสถาบันการศึกษา แผ่นข้อมูลอาชีพ เป็นต้น
 - ให้บริการยืมเอกสารประเภทต่าง ๆ
 - ให้บริการด้านแบบทดสอบสำหรับนักเรียนที่ต้องการสำรวจตนเอง
 - ให้บริการยืมเทปบันทึกเสียง และวิดีโอแนะแนวการศึกษาและอาชีพ
 - ให้ยืมอุปกรณ์ช่วยในการเลือกอาชีพ เช่น บัตรเลือกอาชีพ เกมเข็มทิศบุคคลิกภาพ
2. จัดป้ายแนะแนวการศึกษาและอาชีพ และป้ายประกาศข่าวสารทางการศึกษาและอาชีพตลอดจนข่าวสารรับสมัครงาน
3. จัดนายสไลด์ วิดีโอแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ณ ห้องโสตทัศนศึกษาตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์ ในช่วงเวลาพักกลางวัน
4. จัดทำจุลสารประชาสัมพันธ์ข่าวสารการศึกษาและอาชีพ และข่าวสารจากฝ่ายแนะแนว
5. บริการให้การปรึกษาเป็นรายกลุ่มและรายบุคคล
6. บริการข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ตั้งและหมายเลขโทรศัพท์ของสถาบันการศึกษา สถานฝึกอบรมวิชาชีพ และสถานที่ทำงานต่าง ๆ ทั้งของรัฐบาลและเอกชนที่นักเรียนสนใจจะติดต่อขอทราบรายละเอียดด้านต่าง ๆ ทั้งทางไปรษณีย์ โทรศัพท์ หรือไปติดต่อขอด้วยตัวเองโดยตรง หรือสนใจไปเยี่ยมชมเพื่อสังเกตและศึกษาข้อมูลโดยทั่วไปของสถานที่นั้น ๆ ด้วยตนเอง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอความร่วมมือในการวิจัย ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนสันติราษฎร์-วิทยาลัย และติดต่อขออนุญาตให้นักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเข้าร่วมโปรแกรมการทดลองในวัน และเวลาที่มีการเรียนการสอนจากผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ประจำวิชา และหัวหน้าระดับ หลังจากนั้นจัดประชุมนักเรียนในกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 เพื่อชี้แจงและขอความร่วมมือในการวิจัย พร้อมทั้งนัดหมายวันเวลาในการเข้าร่วมการทดลอง

การเก็บรวบรวมข้อมูล กระทำ 2 ครั้ง คือ ก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ และภายหลังการทดลอง 3 สัปดาห์ โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง การเก็บข้อมูลแต่ละครั้งทำในวันและเวลาเดียวกันทั้ง 3 กลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. คำนวณค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนความถี่ และความหลากหลายของพฤติกรรมแสวงหาข้อมูลทางอาชีพ ทั้งด้านวิธีการและประเภทของพฤติกรรมที่ใช้ในการแสวงหาข้อมูลทางอาชีพ
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของมัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ของคะแนนความถี่ และความหลากหลายของพฤติกรรมแสวงหาข้อมูลทางอาชีพ ทั้งด้านวิธีการ และประเภทของพฤติกรรมที่ใช้ในการแสวงหาข้อมูลทางอาชีพ ระหว่างกลุ่มทดลอง 3 กลุ่ม ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) แล้วทดสอบด้วยอัตราส่วน F (F - ratio)
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างมัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ของคะแนนความถี่และความหลากหลายของพฤติกรรมแสวงหาข้อมูลทางอาชีพ ทั้งด้านวิธีการและประเภทของพฤติกรรมที่ใช้ในการแสวงหาข้อมูลทางอาชีพ ก่อนและหลังการทดลองในแต่ละกลุ่มด้วยการทดสอบค่าที (t - test)